

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-69>

УДК 336.64 : 368.5+361.1

БАСОК Олександр

ВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права»

<https://orcid.org/0009-0008-0678-7293>

БІЛЕЦЬКА Наталія

ПНВЗ «Вінницький інститут конструювання одягу та підприємництва Міжрегіональної академії управління персоналом»

<https://orcid.org/0000-0001-6922-3614>

e-mail: tukviynat7@gmail.com

ІВАНЮТА Павло

ЗВО «Вінницький кооперативний інститут»

<https://orcid.org/0000-0002-1320-5473>

e-mail: kafedra.managementvki@gmail.com

ЖУЙКОВ Геннадій

ВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права»

<https://orcid.org/0000-0002-2336-6430>

ДЯЧУК Євгеній

ПНВЗ «Вінницький інститут конструювання одягу та підприємництва Міжрегіональної академії управління персоналом»

<https://orcid.org/0009-0005-7326-1409>

e-mail: zhenya_dyachuk@icloud.com

ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

У цій статті широко розкривається сутність фінансової політики підприємства, де її складовими є методики, механізми та інструменти для проведення аналітичних досліджень і оціночних процедур. Саме цим засвідчується, що за рахунок існування і дотримання фінансової політики на підприємстві виникають значущі можливості виявляти більш відчутніші резерви та потенціали для виконання довгострокових цілей і забезпечувати подальший розвиток.

Тут особливе значення становить процеси реалізації і втіленні у фактичні досягнення складових фінансової політики через планування і використання призначених для цього механізмів, за рахунок чого відбувається передбачення майбутніх напрямів діяльності, що засвідчується врахуванням всіх наявних на підприємстві внесків. Тим і засвідчується, що фінансова політика для кожного підприємства має особливе призначення, за рахунок якої відбувається безперервність власної діяльності, де виявляються всі необхідні ресурси.

Ключові слова: фінансова політика, планування, механізми, інструменти, показники, фінансовий стан.

BASOK Oleksandr

International University of Business and Law

BILETSKA Nataliia

Vinnitsia Institute of Clothing Design and Entrepreneurship

IVANIUTA Palvo

Vinnitsia Cooperative Institute

ZHUYKOV Hennadii

International University of Business and Law

DIACHUK Ievgenii

Vinnitsia Institute of Clothing Design and Entrepreneurship

JUSTIFICATION OF DIRECTIONS FOR IMPLEMENTING THE FINANCIAL POLICY OF THE ENTERPRISE

This article broadly reveals the essence of the financial policy of the enterprise, where its components are methods, mechanisms and tools for conducting analytical research and evaluation procedures. This is evidenced by the fact that due to the existence and observance of the financial policy at the enterprise, significant opportunities arise to identify more tangible reserves and potentials for the implementation of long-term goals and to ensure further development.

This justifies the purpose of the article, which is a more in-depth study of the financial policy of the enterprise, which considers not only the activation of cash flows or the ability to perform payment transactions, but also the widespread conduct of analytical research and evaluation procedures. The most common process of implementation and implementation into actual achievements of the components of the financial policy is planning, due to which future directions of activity are predicted, which is evidenced by taking into account all the contributions available to the enterprise. Planning is mainly focused on clearly established goals, which include all existing results in accordance with the types and volumes of the contributed resources in translation into cost units. The same should be noted that planning has incorporated management mechanisms and tools for analytical research and evaluation procedures.

Based on this, it is established that financial policy, having a complex that provides managers with ways and approaches to solving issues and problems, translating results and achievements into cost measurements, and even increasing competitiveness through the acquisition of advantages, through planning. This confirms that financial policy for each enterprise has a special purpose, due to which the continuity of its own activities occurs, for which all necessary means and resources are identified both in terms of sources and channels of acquisition and areas of use. This proves that the implementation features of financial policy are reflected in

the sequence of its implementation in the internal space of the enterprise, which means identifying resource capabilities, reducing them to cost expressions, which reflects their combination with the results and achievements obtained.

Keywords: financial policy, planning, mechanisms, tools, indicators, financial condition.

Стаття надійшла до редакції / Received 04.11.2025

Прийнята до друку / Accepted 01.12.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Коли підприємство проводить власну діяльність, то для цього застосовується власна фінансова політика, за рахунок якої відбувається найбільша достовірність і цінність отриманих під час безпосередньої діяльності результатів і здобутків. Це свідчить про те, що у ході поглиблення науково-технічного прогресу у внутрішні виробничі простори підприємств, як впровадження нової техніки та технології, не лише змінюються операційні умови щодо ведення діяльності, але і затверджується важливість дотримання фінансової політики. Таким чином усвідомлюється необхідність доопрацьовувати і удосконалювати підприємницьку діяльність, доводити її до сучасних умов, які випливають із мінливого зовнішнього середовища. А це має безпосереднє відношення із грошовими потоками і ресурсними забезпеченнями, які звісно мають власну вартість та є вихідними величинами для планування за відповідними показниками. Оскільки розпорядження ними та застосування такими цільовими призначеннями відображається реалізація підприємством власної фінансової політики, то існує необхідність у поглибленому дослідженні її складових, що полягає у здатності визначати, зокрема – шляхом аналізу і оцінки, важливих результатів і досягнень. Бо під фінансовою політикою у науковому загалі розуміється здебільшого здійснення на підприємстві напрямів для його економічного розвитку, що має цілеспрямоване значення. Але водночас згадування у наукових працях про фінансову політику, якщо висвітлюється із зазначенням деяких механізмів інструментів чи її інших складових, то це має раптовий характер, із-за чого не спостерігається системне бачення даного напряму дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Щодо проведення наукових досліджень, які присвячені чи стосуються функціонування фінансової політики підприємства, слід вказувати на праці й підручні видання, публікації і цитати таких вчених: Біла О.Г. [1], Галич О.А. [2], Голов С.Ф. [10], Гудзь О.Є. [3], Семенов Г.А. [8], Тельнова Г.В. [9] та ін. Оскільки до складових фінансової політики підприємства відносяться такі інструменти як планування, проведення аналізу і оцінювання, здійснення заходів на основі використання звітної інформації, яким приділене належне значення.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Але, незважаючи на це, до сих пір достовірно не визначена фінансова політика у комплексному вигляді, до якої входять методичні та аналітичні інструменти, механізми, управлінські підходи, призначені заходи, упорядкованості дій і процесів.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Полягають у достовірному розкритті фінансової політики підприємства та процесів його реалізації за рахунок застосування до підприємницької діяльності комплексних складових, за рахунок яких чітко ґрунтується істотність результатів і надбань.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Дотримання на підприємстві власної фінансової політики має важливе значення щодо функціонування фінансового менеджменту, яка включає планування, проведення аналітичних досліджень та оціночних процедур, що включає у собі:

- 1) кругообіг фінансових ресурсів;
- 2) фінансові відносини, які виникають при формуванні, розподілі та використанні фінансових ресурсів;
- 3) вартісні пропорції, які утворюються в результаті розподілу фінансових ресурсів.

Фінансове планування – це процес систематичної підготовки управлінських рішень, які прямо чи опосередковано впливають на обсяги фінансових ресурсів, узгодження джерел формування та напрямів використання згідно з виробничими, маркетинговими планами, а також величину показників діяльності підприємства в плановому періоді і які забезпечують вирішення завдань найбільш раціональним шляхом.

Техніка планування забезпеченості підприємства всіма ресурсами починається з визначення цілей фінансової політики, де головне значення має підвищення ефективності системи управління фінансами, а головними завданнями – максимізація прибутку, оптимізація витрат та структури капіталу, забезпечення його

фінансової стійкості, досягнення прозорості фінансового стану, забезпечення інвестиційної привабливості підприємства та створення ефективного механізму управління останнім.

Фінансова політика підприємства охоплює низку напрямів (рис. 1). Тут планування є складовою фінансової політики, що включає у себе управління будь-якими ресурсами, процесом оцінки потреби у грошових коштах на всіх етапах фінансово-господарської діяльності підприємства, а також визначення оптимальної структури джерел формування фінансових ресурсів. Фінансове планування - це процес оцінки фінансових ресурсів, необхідних для підприємства, і своєчасного визначення методів фінансування, як перерахувала О. Г. Біла [1].

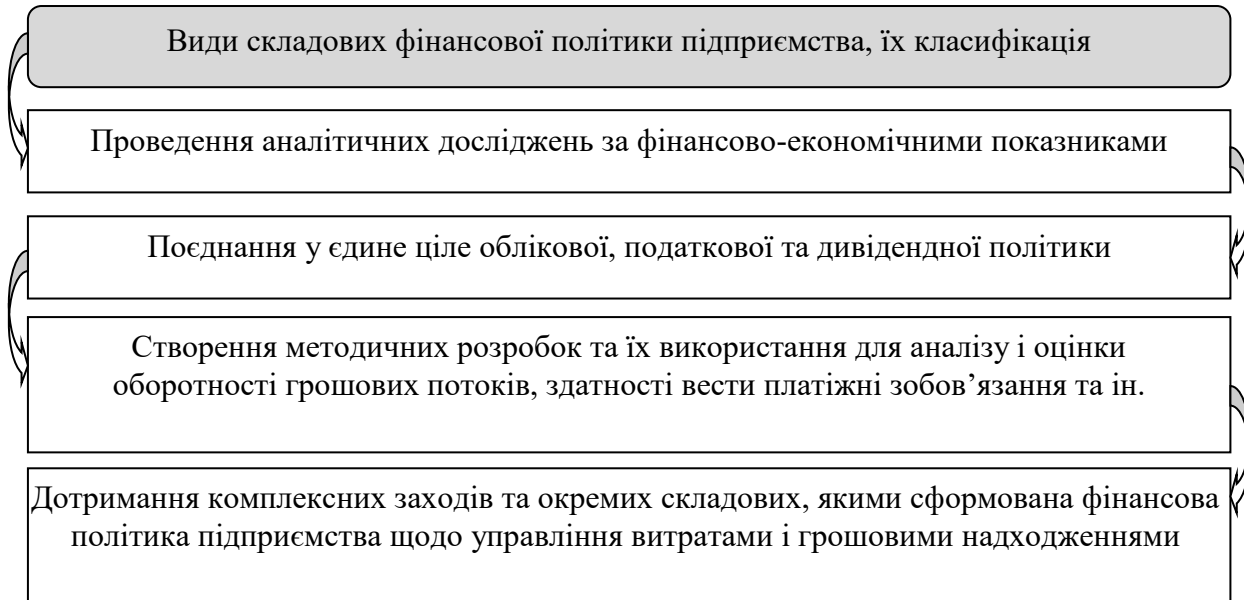

Рис. 1. Класифікація фінансової політики підприємства за її складовими

Як засвідчує О. Є. Гудзь, за допомогою фінансової політики визначається напрями щодо залучення інвестиційних надходжень, поліпшення виробничих операцій і процесів шляхом її уніфікування із матеріально-ресурсною базою, залученням кадрового складу, маркетингового стимулювання та ін. [3].

І тоді в сучасних ринкових умовах суб'єкти підприємницької діяльності, які реалізують на власний розсуд фінансову політику, є складовою сектору економіки та промисловості, де виникають умови по життєзабезпеченню суспільства, шляхом надання ними комунальних послуг. Як господарюючий суб'єкт комунальне підприємство в процесі своєї виробничої діяльності взаємодіє з державою та іншими суб'єктами господарювання з приводу отримання та надання товарів, робіт, послуг. Специфічністю цих взаємовідносин є те, що вони супроводжується паралельним рухом фінансових потоків, значне місце серед яких посідають фінансові відносини з бюджетами різних рівнів. В зв'язку з цим особливої актуальності набуває необхідність дослідження цієї форми державно-приватного партнерства, здійснення постійного моніторингу фінансового стану суб'єктів підприємництва, відповідно до праці Г. М. Калетніка [4].

Процедура визначення впливу основних показників на фінансовий стан підприємства проводиться на основі обов'язкової алгоритмізації. Алгоритм оцінки фінансового стану включає в себе підсистеми оцінки оптимальних показників, які впливають на результуючу ознаку – прибуток. Загальна оцінка фінансової забезпеченості комунального підприємства, на наш погляд, може бути представлена комплексним показником фінансового забезпечення.

Для того, щоб чітко визначити фінансові можливості підприємства, насамперед при проведенні аналітичних досліджень і оціночних процедур, наприклад, із застосуванням еталонних ознак, на що спираються найбільші поширені на практиці підприємницької діяльності методичні розробки, зумовлюється дотриманням таких передумов [5]:

По-перше, кількість оцінюваних характеристик повинна бути досить обмеженою з метою забезпечення оперативності прийняття управлінських рішень.

По-друге, при побудові системи фінансового аналізу необхідно визначити його мету, коло користувачів аналітичної інформації, обрати та розрахувати найбільш важливі коефіцієнти, проаналізувати результати, інтерпретувати кожен з показників окремо та в комбінації з іншими.

У силу складності та багатогранності проблеми, а також відсутності загальноновизнаних підходів до оцінки фінансового стану суб'єктів підприємницької діяльності, врахування вище перерахованих методичних передумов, має постійно важливе значення. І для цього призначена у структурному вигляді у єдиній характеристиці оціночна модель фінансового стану, що має методологічний контекст (рис. 2).

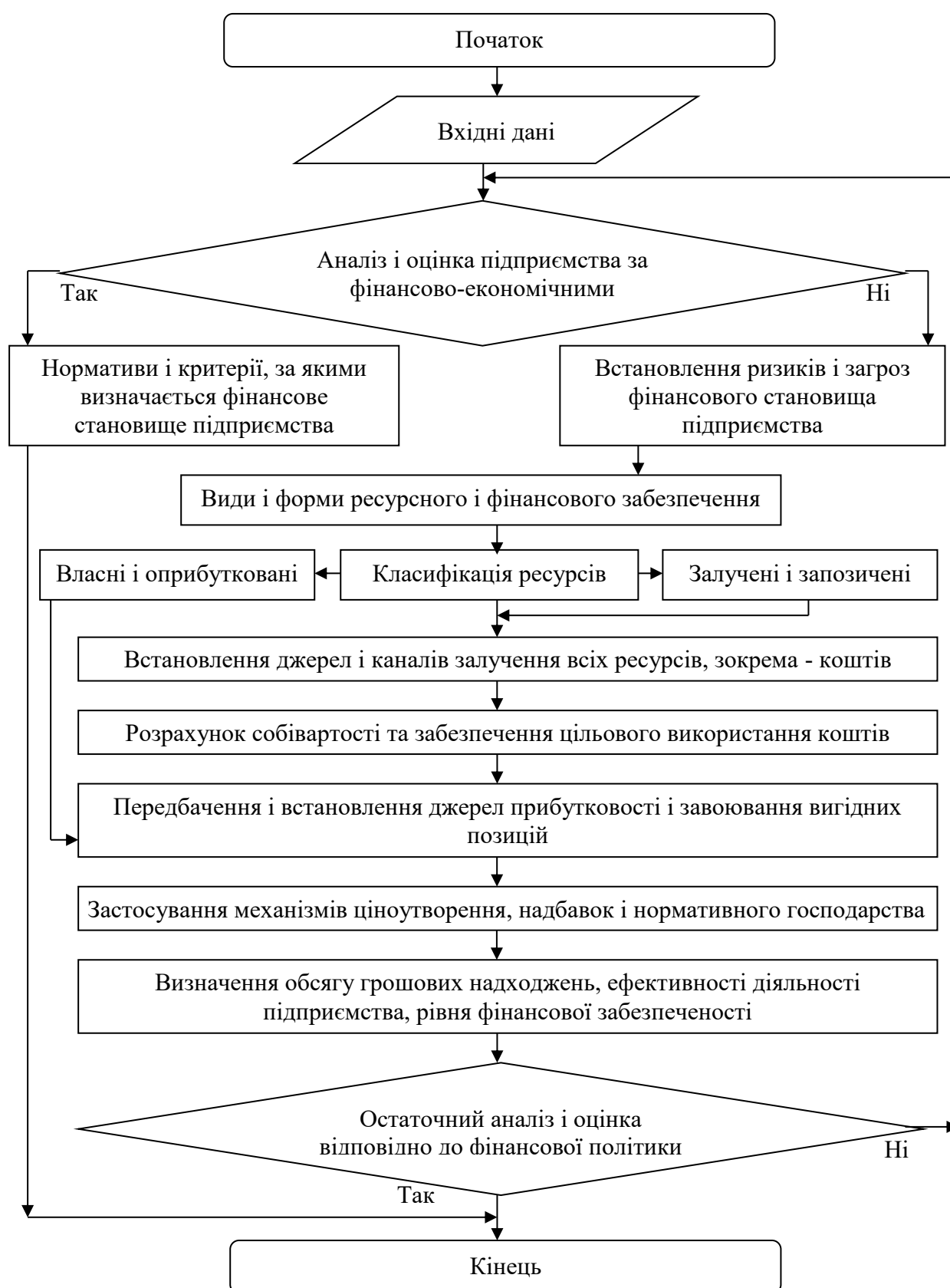

Рис. 2. Алгоритм аналізу і оцінки рівня фінансового забезпечення та його впливу на вартість продукції і інші результати підприємства

Таке відображення включає до свого складу зворотні зв'язки на виходах кожної підсистем. Вихідною точкою такого аналізу є визначення переліку економічних показників фінансової стійкості, що трактуються як сукупність критеріїв кількісної оцінки рівня фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

Все розмаїття відносин, в яке підприємство вступає з суб'єктами зовнішнього середовища, базується на фінансовій інформації про це підприємство, що дозволяє оцінити можливість практичної реалізації своїх економічних інтересів у взаємовідносинах з ним, як стверджує С. Ф. Голов [11]. І згідно цього фінансова інформація являє собою набір даних (в систематизованій певним чином формі) про стан:

- всіх наявних ресурсів, зобов'язань і фінансових джерел фірми;
- рівня прибутку і витрат, що дозволяють судити про очікувані доходи і пов'язані з ними ризики;
- оборотів фірми і якості її активів;
- обсягу і якості потоків грошових коштів.

Від цього ґрунтується цикл діяльності кожного підприємства, на основі чого проводяться аналітичні дослідження за такими показниками (рис. 3).

Згідно з рис. 3, що потрібно зазначити, що фінансова політика підприємства реалізовується у системному вигляді, тобто виражається в комплексному вивченні взаємопов'язаних багатосторонніх економічних, організаційних, технічних, технологічних та інших чинників [7, 8].

Кожне підприємство розпоряджається трьома потоками фінансової інформації: нормативною, плановою і фактичною. Однак, зовнішньому користувачу доступні лише фактичні дані про фінансовий стан підприємства. Ця обставина ускладнює задачу користувача з розрахунку рівня ризиків, оскільки найбільш надійний спосіб оцінки рівня ризику, ніж дистанції між плановими і фактичними даними, зовнішньому користувачу недоступний.

В умовах ринкової економіки попит на фінансову інформацію дуже високий. Щоб задовольнити такі різноманітні інформаційні потреби всіх зацікавлених сторін, сучасне підприємство мусить конструювати упорядковані потоки своєї фінансової інформації, її систематизоване подання в залежності від змісту запиту відповідної групи споживачів з точки зору її корисності.

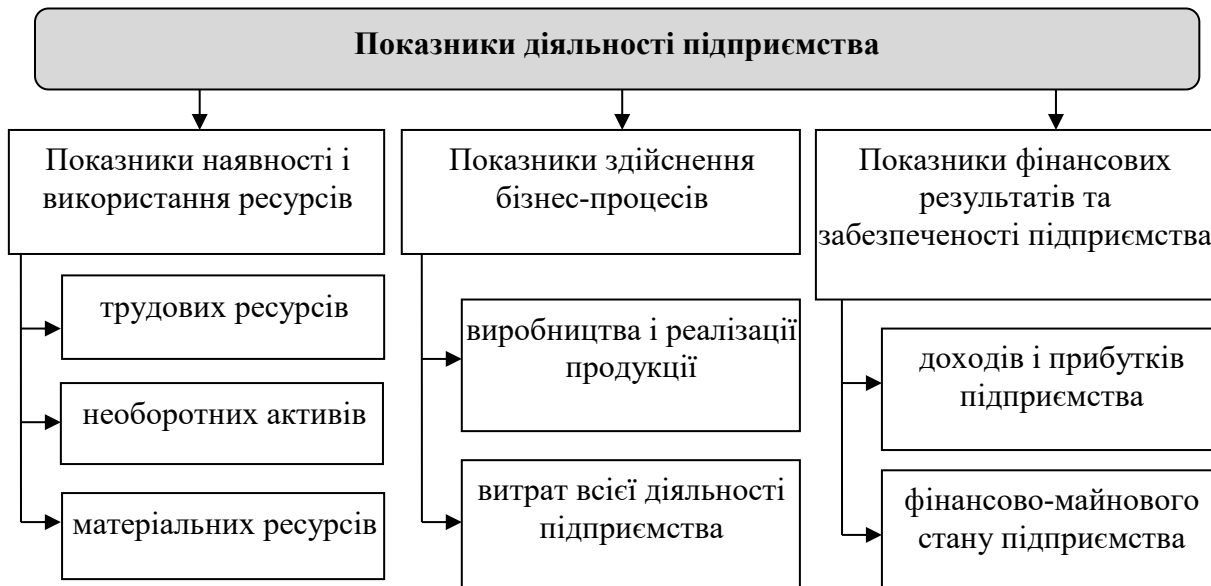

Рис. 3. Характеристика показників діяльності підприємства

З іншого боку, фінансова інформація, яка є продуктом праці вищого менеджменту кожного підприємства, формується, виходячи з ідеї раціонального управління фінансами. Це об'єктивне за своєю природою переважне право вищого менеджменту підприємства формувати фінансову інформацію безперечно нехтує інтересами інших користувачів. Саме ця обставина – головна причина появи асиметрії фінансової інформації. Це, в свою чергу, має взаємозалежність із методами синхронного та послідовного розроблення планів [2, с. 41].

Синхронне планування полягає в одночасному розробленні та координації всіх етапів і розділів плану, чим забезпечується його оптимальність і досягнення максимального ефекту. Річ у тім, що планові рішення мають складні взаємозв'язки, тому доцільно опрацьовувати їх паралельно. Наприклад при визначенні оптимальної виробничої програми вважається, що метод виробництва вже вибрано і він є найкращим за даних умов. Але, як відомо, оптимальний метод виробництва залежить, у свою чергу, від обсягу виготовлення продукції.

Після визначення кількості продукції у виробничій програмі виникає питання, якими партіями її виготовляти і в якій послідовності з огляду на затрати часу і ресурсів. Водночас ці показники слід знати для визначення оптимальної виробничої програми, що забезпечує максимальний прибуток. Усі ці залежності необхідно враховувати при складанні плану, щоб досягти оптимального виробництва. Така одночасна планова координація всіх аспектів діяльності досягається саме так званим синхронним плануванням.

Синхронне планування досить трудомістке, бо потребує низки розрахунків, і на практиці застосовується не часто.

Більш поширене послідовне планування. Сутність його полягає в тому, що оптимізується не весь план, а часткове, але першочергове завдання. Інші аспекти і розділи плану розробляються, послідовно, крок за кроком, для забезпечення розв'язання основного завдання. Наприклад, щоб утриматися на ринку, для підприємства першочерговою проблемою є обсяг продажу (збуту) продукції. Наступний крок (розділ) – план виробництва, далі – ресурсне забезпечення, план витрат (прибутку) тощо. Таке планування здійснюється логічно крок за кроком, тобто послідовно, без урахування зворотного впливу наступних рішень на попередні.

Методи послідовного і синхронного планування проявляються в трьох аспектах координації розроблення окремих часткових планів чи їх розділів: часовій, функціональній та ієрархічній координації.

Таблиця 1

Типові методики проведення аналітичних досліджень і оцінюючих процедур, які розроблені і задіяні в Україні (на прикладі антикризового управління)

№.	Назва методики	Установа, що видала, рік / автор
1	Методика поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій	Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій, 1997
2	Методика інтегрального оцінювання інвестиційної привабливості підприємств та організацій	Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій, 1998
3	Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства	Міністерство економіки, 2006
4	Методика оцінювання фінансового стану та визначання класу позичальника-юридичної особи	Промінвестбанк України, 2001
5	Методика оцінювання кредитоспроможності позичальника	Ощадбанк, 2000
6	Методика оцінювання кредитоспроможності позичальника	Укресімбанк, 1999
7	П'ятифакторна модель Z-рахунку Альтмана	Е.Альтман
8	Система прогнозування В. Бівера	В.Бівер
9	Система показників Беєрмана	К. Беєрман
10	Універсальна дискримінантна функція	-

Послідовне планування в часі маємо тоді, коли на часткові планові періоди плани розробляються окремо і послідовно, причому планові результати (показники) попередніх періодів обов'язково враховуються при складанні планів на наступні періоди. При синхронному плануванні в часі план розробляється одночасно на весь плановий період з розподілом його результатів і по часткових періодах. Це саме стосується розроблення річного плану для підрозділів підприємства з поквартальним його розподілом.

У таблиці 1 зведено типові методики оцінювання фінансового стану та ймовірності банкрутства, які застосовуються в Україні [5].

Наведені методики здебільшого використовують інформацію, що міститься у трьох основних формах звітності: Ф № 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан), Ф № 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід) та Ф № 3 «Звіт про рух грошових коштів». До цього інформаційного забезпечення слід додати Ф № 5 «Примітки до фінансової звітності» за формою, яка розроблена Міністерством фінансів України, і звісно діюча від 29.11.2000 р. № 302, а юридично затверджена у редакції цього самого відомства – від 28.10.2003 р. № 602, оскільки останнім часом на практиці підприємств вона набуває подальшого поширення і має високу методико-аналітичну цінність.

Тому що значна частина управлінських фінансових рішень потребує комплексного (інтегрального) підходу до дослідження діяльності підприємств. Саме це визначає об'єктивну необхідність визначення загальних принципів і формулювання ефективних методик організації та проведення діагностики фінансового стану підприємства, що носить комплексний характер.

Побудова моделі комплексного фінансового аналізу викликана переважно потребами інформаційного, методологічного й організаційного забезпечення, а також обґрунтування та прийняття управлінських фінансових рішень щодо фінансування різних видів діяльності підприємств у коротко- та довгостроковій перспективах.

Фінансові ресурси використовуються підприємством в процесі виробничої та інвестиційної діяльності. Вони знаходяться у постійному русі і оцінюються в грошовій формі лише у вигляді залишків грошових коштів на розрахунковому рахунку у банку і в касі підприємства.

Отже, управління фінансами підприємств здійснюється за допомогою фінансового механізму, який наведений на рис. 4.

Фінансовий механізм підприємства (механізм фінансового менеджменту) – це сукупність основних елементів впливу на процес розробки й реалізації управлінських рішень у сфері фінансової діяльності підприємства, що становить систему управління фінансами підприємства в цілях отримання максимального прибутку [12]. Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова діяльність – це

діяльність, яка приводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства [6]. Поряд з тим потрібно зазначити ще й стратегічні цілі управління фінансами підприємства, до яких належать:

- 1) максимізація прибутку;
- 2) досягнення фінансової стійкості і незалежності підприємництва;
- 3) забезпечення необхідного рівня ліквідності;
- 4) збалансованість руху грошових потоків і їх цільового призначення у матеріальному виробництві;
- 5) формування необхідного обсягу фінансових ресурсів та їх ефективне використання.

За рахунок застосування фінансового механізму фінансова діяльність підприємства являє собою вирішення таких основних завдань:

- фінансове забезпечення поточної діяльності;
- пошук резервів збільшення доходів, прибутку, підвищення рентабельності і платоспроможності;
- мобілізацію фінансових ресурсів для фінансування виробничого та соціального розвитку, збільшення власного капіталу;
- контроль за ефективним, цільовим розподілом і використанням фінансових ресурсів.

Рис. 4. Фінансовий механізм підприємства в ринкових умовах розвитку

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином доведено, що функціонування на підприємстві власної фінансової політики відбувається за відповідним алгоритмом, що являє собою проведення аналітичних досліджень і оціночних процедур щодо виявлення поточного стану, і на підставі чого – спрямування управлінських дій і процесів з метою отримання відчутних результатів і досягнень. Від цього доведено, що фінансова політика містить у власному складі комплекс аналітичних інструментів, методологічних основ, механізмів, показників, за якими спирається керівництво підприємства під час проведення управлінських дій і процесів. А основне значення у

реалізації фінансової політики приділене плануванню, і це не лише у потребі підприємства передбачати наступні та майбутні операції разом із отриманням результатів і досягнень, але й тим, що має опосередковане значення для застосування цих вищезазначених складових за відповідними напрямками діяльності та розвитку. Результатами і досягненнями реалізації фінансової політики постійно є як кількісний, так і, найголовніше, вартісний вираз спроможності об'єкта дослідження забезпечити стабільність фінансово-економічної діяльності, приріст ринкової вартості підприємства та забезпечення доходу його власників у коротко- та довгостроковій перспективах. Саме таким чином демонструється комплексне значення фінансової політики, що не лише здатне надавати змогу розглядати, аналізувати і оцінювати рівень економічного потенціалу підприємства, але і на такій основі проводити подальшу перспективність цього напрямку наукового дослідження.

Література

1. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування: навчальний посібник. Львів: Компакт-ЛВ, 2005. 312 с.
2. Галич О.А. Внутрішній економічний механізм підприємства: Курс лекцій для студентів спеціальностей 6.050100 «Економіка підприємства», 6.050200 «Менеджмент організацій». Полтава, ПДАА, 2005. 300 с.
3. Гудзь О.Є., Стецюк П.А. Фінансова політика підприємства: навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2017. 116 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/l_1623_12673933.pdf
4. Калетнік Г.М., Ціхановська В.М. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: «Хай – Тек Прес», 2010. 320 с.
5. Мороз О.В., Сметанюк О.А. Фінансова діагностика у системі антикризового управління на підприємствах: монографія. Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2006. 167 с.
6. Національні Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) № 1 «Загальні відомості до фінансової звітності» від 07 лютого 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Іванюта П.В., Петренко В.М. Фінансовий менеджмент з основами фінансової діагностики підприємства: підручник. За заг. ред. професора М. І. Петренка. у 2-х т. Т.1. Вінниця, «МЕРКЬЮРИ-ПОДІЛЛЯ», 2021. 456 с.
8. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Іванюта П.В., Петренко В.М. Фінансовий менеджмент з основами фінансової діагностики підприємства: підручник. За заг. ред. професора М. І. Петренка. у 2-х т. Т.2. Вінниця, «МЕРКЬЮРИ-ПОДІЛЛЯ», 2021. 520 с.
9. Семенов Г.А., Бугай В.З., Семенов А.Г., Бугай А.В. Фінансове планування і управління на підприємствах: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 432 с.
10. Тельнова Г. В. Визначення загальних засад концепції фінансового менеджменту інтегрованої корпоративної структури. Економічний часопис - XXI. 2013. № 3/4. С. 57–60.
11. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами: методичний посібник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, О.М.Кулага. 4-те вид. Київ: ФПБАУ, 2013. 268 с.
12. Фінансовий менеджмент: електронний навчальний посібник. Бігдан І.А., Лачкова Л.І., Лачкова В.М., Жиликова О.В. Харків: ХДУХТ, 2017. 197 с.

References

1. Bila O.H. Finansove planuvannya i prohnozuvannya: navchal'nyy posibnyk. L'viv: Kompakt-LV, 2005. 312 s.
2. Halych O.A. Vnutrishniy ekonomichnyy mekhanizm pidpryyemstva: Kurs lektsiy dlya studentiv spetsial'nostey 6.050100 «Ekonomika pidpryyemstva», 6.050200 «Menedzhment orhanizatsiy». Poltava, PDAA, 2005. 300 s.
3. Hudz' O.YE., Stetsyuk P.A. Finansova polityka pidpryyemstva: navchal'nyy posibnyk. Kyiv: DUT, 2017. 116 s. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/l_1623_12673933.pdf
4. Kaletnik H.M., Tsikhanovska V.M. Finansovyy menedzhment: navchal'nyy posibnyk. Kyiv: «Khay – Tek Pres», 2010. 320 s.
5. Moroz O.V., Smetanyuk O.A. Finansova diahnostyka u systemi antykrizovoho upravlinnya na pidpryyemstvakh: monohrafiya. Vinnytsya: UNIVERSUM-Vinnytsya, 2006. 167 s.
6. Natsional'ni Polozhennya (Standarty) bukhalters'koho obliku (NP(S)BO) № 1 «Zahal'ni vidomosti do finansovoyi zvitnosti» vid 07 lyutoho 2013 r. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Petrenko M.I., Drabovskyy A.H., Ivanyuta P.V., Petrenko V.M. Finansovyy menedzhment z osnovamy finansovoyi diahnostyky pidpryyemstva: pidruchnyk. Za zah. red. profesora M. I. Petrenka. u 2-kh t. T.1. Vinnytsya, «MERK'YURI-PODILLYA», 2021. 456 s.
8. Petrenko M.I., Drabovskyy A.H., Ivanyuta P.V., Petrenko V.M. Finansovyy menedzhment z osnovamy finansovoyi diahnostyky pidpryyemstva: pidruchnyk. Za zah. red. profesora M. I. Petrenka. u 2-kh t. T.2. Vinnytsya, «MERK'YURI-PODILLYA», 2021. 520 s.
9. Semenov H.A., Buhay V.Z., Semenov A.H., Buhay A.V. Finansove planuvannya i upravlinnya na pidpryyemstvakh: navchal'nyy posibnyk. Kyiv: Tsentr uchbovoyi literatury, 2007. 432 s.
10. Tel'nova H. V. Vyznachennya zahal'nykh zasad kontseptsiyi finansovoho menedzhmentu intehrovanoi korporativnoyi struktury. Ekonomichnyy chasopys - KHKH. 2013. № 3/4. S. 57–60.
11. Transformatsiya finansovoyi zvitnosti ukraiyins'kykh pidpryyemstv u finansovu zvitnist' za mizhnarodnyimi standartamy: metodychnyy posibnyk / S.F. Holov, V.M. Kostyuchenko, O.M.Kulaha. 4-te vyd. Kyiv: FPBAU, 2013. 268 s.
12. Finansovyy menedzhment: elektronnyy navchal'nyy posibnyk. Bihdan I.A., Lachkova L.I., Lachkova V.M., Zhylyakova O.V. Kharkiv: KHDUKHT, 2017. 197 s.